

Innspelet gjeld eigendomen fureskjeggvegen 71:

Kort historikk

Fureskjegget har i lang tid vore eit knutepunkt for gardane i Austebygda i Meland, og var i Gyldendals konversasjonsleksikon 1965 definert som *ei tettgrend* (tettbygd grend) *omkring dampskipsanløpsted på østsiden av Holsnøy*. I sundet ved Fureskjegget har gardane frå Gripen til Espetveit hatt naustallmenning langt attende i tid. På 1800-talet vart det opparbeida dampskipskai og køyreveg frå Fureskjegget til Håtuft, og den nye kaia vart samlingsplass for den spreiddbygde bygda. Ny næringsverksemnd vart etablert ved kaien, mellom anna postkontor, kolonial, skinngarveri, koppargruve og to fiskerøykeri.

Arealformål etter AR5 <https://kilden.nibio.no/>

Kartet er etter vårt syn noko utdatert. Bebygd areal er til dømes vis som inmarksbeite

Landbruksareala på staden er begrensa, så det var attåtnæringer som i si tid ga livsgrunnlag for fast busetnad. På vår eigendom vart det bygd eit garveri rundt 1890 av Mons Erikson frå Bnr. 40 Bnr. 5 på Espetveit. I 1912 skilte han ut garveriet og omlag 18 mål eigendom og selde den til Ivar Rasmussen Hvidsten. Hvidsten oppførte da nytt våningshus og løe og busette seg som garvar og

småbrukar på det nye bruket. Garveriet vart nedlagt i 1932. Da me flytta til Fureskjegget 1. juni 2017 var det ikkje lenger fastbuande her. Fleire hus og hytter står ubrukete, og bygg og landskap er sterkt prega av forfall og manglande skjøtsel.

Småbruket er ein veldig liten landbrukseigedom. Det er registrert ca 4 daa innmarksbeite og 13,1 daa skog. Det har ikkje vore drift på garden på svært lang tid, så markslagsregistreringa etter AR5 er nok noko utdaterte. Som innmarksbeite er det registrert både bebygd areal og er attgrodde. Store deler av skog med høg bonitet er øydelagt etter vindfall. Til tross for begrensa areal har eigendomen bygningar og areal som gjer den høveleg for småskala landbruk.

Vårt mål med arealinnspelet

Me ynskjer å utvikle eigendomen i tråd med verdiar i strategien for Nordhordaland Unesco biosfæreområde, med visjon om å utvikle ein liten landbrukseigedom til eit berekraftig sosialt, økonomisk og sosialt tunfellesskap. Endring av arealføremål i kommuneplanen sin arealdel, og føresegner som opnar for smidigare sakshansaming vil etter vårt syn kunne opne for Fureskjegget som eit eksperiment- og læringsområde for berekraftig utvikling.

Skjermdump over, vårt utgangspunkt, kommuneplanen sin arealdel for Meland

Framlegg til endringar med kort grunngjeving:

Nummerering viser til punkt i vedlagt kart

1. Kombinert formål Bustad/Næring

SN_11 (KPA Meland 2019). Her er det opna for servering/overnatting i det kulturhistoriske garveriet ved damskipsskaia på Fureskjegget. Me har gjort eit forprosjekt.

Restaurering/gjenoppbygging av garveriet har vist seg å vere svært kostbart. Me ynskjer difor at det vert opna for kombinert formål spreidd næring/spreidd bustad, da høvet til å tilrettelegge for eit

eller fleire husvære vil styrke økonomien i prosjektet og såleis ressursgrunnlaget for garden. Høve til å etablera nye husvære vil og kunne legge til rette for å tiltrekke seg nye medlemmer i det sosiale felleskapet knytt til tredisjonell og resurskrevande gardsdrift, og på sikt kunne legge til rette for generasjonsskifte på garden i form av framtidig kårbustad. Med bruket sine knappe arealressursar av landbruksjord vil det etter vårt syn ivareta landbruket sine interesser at ein sett av areal til framtidig kårbustad på alt bebygd areal.

Me ynskjer og at det i føresegna for SN_11 vert gjort unntak for byggteknisk forskrift, jamfør plan- og byggningslova §31-2 fjerde ledd: "Kommunen kan gi tillatelse til bruksendring og nødvendig ombygging og rehabilitering av eksisterende byggverk også når det ikke er mulig å tilpasse byggverket til tekniske krav uten uforholdsmessige kostnader, dersom bruksendringen eller ombyggingen er forsvarlig og nødvendig for å sikre hensiktmessig bruk."

Viser for øvrig til www.riksantikvaren.no/hva-sier-lovverket/ avsnitt om *krav til eksisterende byggverk og teknisk forskrift*.

2. LNFR-spreidd bustad/næring

Me ynskjer at eksisterande gardstun med våningshus får arealformål LNFR-spreidd. Bakgrunn for dette er å kunne gjøre tiltak på eksisterande bustad, annex og løe.

Viser til rettleiar *Planlegging for spredt bolig-, fritids- og næringsbebyggelse i landbruks-, natur-, frilufts- og reindriftsområder (LNFR-områder)*, kapittel 1.5 *Kommuneplanens arealdel og eksisterende bebyggelse i LNFR-områder* <https://www.regjeringen.no/no/dokumenter/planlegging-for-spredt-bolig--fritids--og-naringsbebyggelse-i-landbruks--natur--frilufts--og-reindriftsomrader-lifr-omrader/id2696910/?ch=1>:

Mange kommuner har et stort antall eksisterende boliger, fritidsboliger og annen bebyggelse liggende i LNFR-områder, uten at disse i kommuneplanens arealdel er angitt som spredt bebyggelse etter § 11-7 nr. 5 bokstav b). Tiltak på slik eksisterende bebyggelse, inkludert tiltak som er unntatt fra søknadsplikt etter pbl §§ 20-5 og 20-6, er ikke tillatt i disse områdene. Når arealene ikke er avsatt til LNFR spredt bebyggelse, vil tiltak som ikke er direkte knyttet til landbruk, reindrift eller gårdstilknyttet næringsvirksomhet basert på gården ressursgrunnlag, være avhengig av byggesaksbehandling og dispensasjon. Det er fordi tiltakene ikke er i samsvar med vedtatt arealplan, jf. pbl § 1-6. Et slikt krav om dispensasjonssøknad kan oppleves som lite forutsigbart, komplisert og dyrt for grunneierne, uten at den ekstra saksbehandlingen gir bedre styring med arealbruken. Samtidig kan dispensasjons- og byggesaksbehandlingen være ressurskrevende for kommunen og sektormyndighetene som skal ha den til uttalelse.

For områder som avsettes til LNFR spredt bebyggelse etter § 11-7 nr. 5 bokstav b) kan kommunen gi bestemmelser som i større grad likestiller bebygde eiendommer i LNFR-områder med boliger, fritidsboliger og næringseiendommer i områder etter § 11-7 nr. 1. Nye tiltak som er i samsvar med bestemmelsene i planen vil da ikke være avhengige av dispensasjon. Samtidig vil unntakene for søknadsplikt i [byggesaksforskriften](#) også gjelde for eiendommer som er avsatt til LNFR spredt bebyggelse, dersom planbestemmelsene og bestemmelsene i jordlova åpner for det.

Løa på bruket er oppført i 1919 og tilfredsstiller ikkje dagens krav til husdyrrom. Den har og stort behov for vedlikehald etter å ha stått ubrukt i veldig lang tid. Me ynskjer høve til å etablera eit enkelt rom for overnatting/gardsturisme på loftet i løa, samt i annexet som ligg mellom løa og våningshuset. Avklaring i plan vil etter vårt syn kunne gjøre sakshandsaming knytt til evt.

bruksendring smidigare for tiltakshavar og kommunen. Viser til rettleiarens *Garden som ressurs, Bygge- og anleggstiltak i og i tilknytning til landbruk – forholdet til plan etter plan- og bygningsloven*, kapittel 3.1 Bruksendringer

www.regjeringen.no/contentassets/fe55b11f67d84bc08672c87788a2df69/h-2401_garden-som-ressurs.pdf

3. SN_24

Her er det i KDP for Meland opna for etablering av utleiehytter med arealformål LNF-spreidd næring. Me ynskjer at arealformålet her vert utvida til og å gjelde oppstillingsplass for campingvogn og bil. Me ynskjer og at det innanfor området SN_24 vert opna for kombinert formål spreidd bustad, med føresegner som opner for mikrohus og plassering av husvogn/flyttbare minihus, da me vil bruke dette arealet til utprøving av nye og meir berekraftige bu- og reiselivsformar.

Med et mikrohus menes en frittliggende boenhet til boligformål på inntil 30 m² BRA med én etasje uten kjeller. Mikrohuset skal ikke på noe punkt overstige en høyde på 4,0 m over bakken.

4. Offentleg areal på kommunal kai

Søre del av dampskipskai er eig av kommunen. Denne kunne etter vårt syn med fordel fått offentleg arealformål td. friområde. Føresegner som opnar for møblering, benkar, bord, grill, sløyebenk mm. vil kunne legge til rette for at dette kan bli ein offentleg møteplass ved sjø for heile bygda. Området ligg og godt til rette for etablering av ei offentleg flytebrygge med badestige og tilkomst for kajakk og småbåt. Fureskjegget ligg i fin padleavstand til flatøyosen og det aktive padlemiljøet der.